

TOIMINTA MEDIAYMPÄRISTÖSSÄ

Hyvä osaaminen vuosiluokilla 7-9

Turvallisuus

Vuosiluokilla 7-9 oppilas...

tiedostaa oman digiprofiilinsa muodostumisen ja osaa kuvailla, millaista tietoa eri palvelut, kuten hakukoneet tai sosiaalinen media, keräävät ja mihin tietoa voidaan käyttää.

ymmärtää tietosuojan ja yksityisyydensuojan käsitteet. Oppilas osaa suojata yksityisyyttään ja henkilökohtaisia tietojaan valikoimalla sisältöjen jakamista eri kanavilla ja tileillä.

osaa kuvailla, mitä on seksuaalinen häirintä ja vihapuhe digitaalisessa mediassa. Oppilas osaa kuvailla erilaisia keinoja suojautua niiltä ja tietää, kuinka tulee toimia, jos joutuu häirinnän tai vihapuheen kohteeksi.

tietää tahoja, joiden puoleen kääntyä kohdatessaan turvallisuuttaan uhkaavia tilanteita mediaympäristöissä.

oppii huomioimaan omia yksilöllisiä tapojaan kokea mediasisältöjä ja tekemään valintoja niidenkin sisältöjen parissa, joiden käyttämisen ikärajat mahdollistavat.

Hyvinvointi

Vuosiluokilla 7-9 oppilas...

tiedostaa mediasisältöjen ja mediaympäristöissä toimimisen psykologisia, sosiaalisia ja arjenhallinnallisia vaikutuksia, kuten vaikutuksia identiteetin rakentumiseen, kehonkuvaan, mielen hyvinvointiin sekä sosiaalisiin suhteisiin, ajankäyttöön ja unen määrään.

tietää, että omaa median käyttöä on voitava hallita. Osaa tehdä hyvinvointiaan tukevia valintoja omassa mediankäytössään.

osaa pohtia mediankäyttöön liittyviä hyvinvointitekijöitä myös toisten hyvinvoinnin kannalta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

Vastuullisuus

Vuosiluokilla 7-9 oppilas...

osaa arvioida omien julkaisuiden vaikutuksia ja seurauksia.

tietää, että myös mediaympäristöissä tapahtuva lainvastainen toiminta, kuten plagiointi, seksuaalinen houkuttelu, identiteettivarkaus, kunnian loukkaaminen tai vakava nettikiusaaminen, täyttävät rikosten merkkejä ja että niillä on sen mukaiset seuraukset.

ymmärtää vastuunsa olla vaarantamatta toisten turvallisuutta, oikeuksia ja hyvinvointia omalla viestinnällään ja toiminnallaan mediaympäristöissä.

tiedostaa medialaitteiden ja mediankäytön hiilijalanjäljen muodostumisen sekä medialaitteiden tuotantoon liittyvät vastuullisuus- ja eettisyysnäkökulmat.

tuntee sekä omat että muiden tekijänoikeudet ja osaa noudattaa niitä median käyttäjänä ja tuottajana. Oppilas osaa tehdä lähdemerkinnät.

on tietoinen joidenkin digitaalisten palveluiden maksullisuudesta ja keinoista sitouttaa käyttäjiä ja ottaa sen vastuullisesti huomioon mediaympäristöissä toimiessaan.

Hyvä vuorovaikutus

Vuosiluokilla 7-9 oppilas...

tekee yhteistyötä toisten kanssa verkkovälitteisissä vuorovaikutustilanteissa ja pystyy osaltaan vaikuttamaan myönteiseen viestintäilmapiiriin mediaympäristöissä. Ymmärtää dialogisuuden eli kuuntelemisen ja keskustelemisen merkityksen viestimisessä.

tunnistaa ei-rakentavia viestintäilmiöitä sosiaalisessa mediassa, kuten trolli, provo ja fleimi, ja tietää, kuinka reagoida ja toimia näihin ilmiöihin törmätessään.

puuttuu aktiivisesti mediaympäristöissä kohtaamiinsa viestinnällisiin epäkohtiin, kuten kiusaamiseen, epäasiallisiin kommentteihin tai julkaisuihin, ilmiantamalla niitä ja osoittamalla empatiaa väärin kohdelluille.

osaa viestiä mediaympäristöissä tilanteen mukaisesti, esimerkiksi käyttämällä yleiskielisyyttä tai puhekielisyyttä tarkoituksenmukaisesti.

pyrkii vahvistamaan omaa myönteistä viestijäkuvaansa: osaa kertoa tavoitteistaan viestijänä ja kuvata keinoja niiden saavuttamiseksi.

osaa antaa rakentavaa palautetta toisille viestinnän kehittämiseksi.

